

Kitap İnceleme

Book Review

DOI:

10.56075/egemiadergisi.
1648467

Alınış tarihi (Received):

04.03.2025

Kabul tarihi (Accepted):

17.06.2025

Sorumlu Yazar:

Merve İRİYARI
merrve089@gmail.com

Kaynak Gösterimi:

İriyari, M. (2025). Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” Kitabı Hakkında Bir Değerlendirme. Egemia Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli E-Dergisi, (16), 23-33.

“KORE POPÜLER KÜLTÜRÜ ÜZERİNE İNCELEMELER” KİTABI HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME

Merve İRİYARI¹

ÖZ

Son yıllarda kültürü ile oldukça dikkat çeken Güney Kore, sadece Kore kültürü severleri değil aynı zamanda akademisyenler tarafından da ilgiyle takip edilmektedir. Güney Kore’nin yumuşak güç politikaları kapsamında oluşturduğu bir kültür politikası olan Kore Dalgası ya da Hallyu, Sosyal Bilimler Fakültesi içerisinde yer alan birçok bölümle ilgili endüstrilere sahiptir ve disiplinler arası çalışabilecek konuları oldukça fazladır. Dizi ve filmlerden, güzellik sektörüne, yaratıcı müzik kentinden edebiyata kadar çok farklı ve geniş bir konu skalasına sahip olan Kore Dalgası, Türk akademisyenler tarafından titizlikle incelenmektedir. Akademisyenler tarafından incelenen konular, sadece yazılı makale olarak değil, aynı zamanda konu ile alakalı belirli sempozyumlarda sunulmaktadır.

Bu çalışmada, Kore Dalgası ile ilgili farklı alanlarda çalışan yedi akademisyenin yaptığı sunumlar, makale formatında yer almaktadır. Kendi alanında bir ilk olan bu çalışmanın özellikle sadece akademisyenler ya da öğrenciler tarafından değil, Kore kültürüne merak duyan herkes için iyi bir kaynak olduğu söylenebilir. Her bir makale içerik analizi, anket, alan araştırması gibi farklı teknikler ile hazırlanmış çalışmalardır. Ayrıca kitapta sunumda yer almayan derleme bir makale de bulunmakta olup, bu makale Kore kültürü kapsamındaki bir dersin derlemesidir.

Anahtar Kelimeler: K-beauty, K-edebiyat, Kore Dalgası, Korece, K-pop

A REVIEW OF THE BOOK “STUDIES ON KOREAN POPULAR CULTURE”

ABSTRACT

In recent years, South Korea, which has attracted significant attention with its culture, is not only followed with interest by lovers of Korean culture but also by scholars. The Korean Wave, or Hallyu, a cultural policy developed under South Korea's soft power strategies, encompasses many industries related to various departments within the Faculty of Social Sciences and has a wide range of interdisciplinary topics. The Korean Wave, which has a diverse and broad subject range from dramas and films to the beauty industry, creative music city, and literature, is meticulously studied by Turkish scholars. The topics studied by scholars are presented not only as written articles but also at specific symposiums related to the subject.

In this study, the presentations made by seven academics working in different fields related to the Korean Wave are presented in article format. It can be said that this work, which is a first in its field, is a good resource not only for academics or students but also for anyone interested in Korean culture. Each article is prepared using different techniques such as content analysis, surveys, and field studies. Additionally, the book includes a review article that was not part of the presentation, which is a compilation of a course covering Korean culture.

Keywords: K-beauty, K-literature, Korean, Korean Wave, K-pop

¹ Bilim Uzmanı, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Sanatı Anabilim Dalı, Yüksek lisans mezunu, ORCID: 0000-0003-4141-1626, merrve089@gmail.com

GİRİŞ

“Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” kitabı, 7 Ekim 2022 Cuma günü Hacettepe Üniversitesi Beytepe Kampüsü K Salonu’nda Medya, Kültür ve Müzik Çalışmaları Kesitinde Kore Dalgası Paneli ve Çalıştayı’nda yapılan sunumların 2024’te Kimlik Yayınları tarafından yayımlanan yazılı metin derlemesidir. Derleme kitabının editörleri, Mutlu Binark, Alptekin Keskin, Engin Sarı ve Hatice Köroğlu Türközü’dür. Söz konusu panelde Ankara, Kayseri, İstanbul ve Tekirdağ’dan sekiz araştırmacı sunum yapmıştır. Derleme kitapta ise bir makale daha eklenerek toplamda dokuz makale yer almaktadır.

Kore Dalgası ya da Korece adıyla Hallyu olarak bilinen kültür hareketi, Güney Kore’de 1997 yılında bir kültür politikası çerçevesinde başlatılmış ve yıllar geçtikçe büyüyerek küresel bir akım hâline gelmiştir. Kore Dalgası’nın küresel bir akım olmasında teknolojik gelişmelerin önemli bir katkısı bulunmakta; özellikle de sosyal medyanın rolü oldukça önemlidir. Sosyal medyanın yoğun kullanımı ve özellikle COVID-19 yıllarında Netflix gibi platformlarda Kore dizi ve filmlerine olan ilgi, Kore Dalgası’nda yer alan endüstrilere olan merakı artırmıştır. (Binark vd., 2024, “Giriş”).

“Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” kitabında yer alan makaleler, Kore Dalgası’nın farklı endüstrilerinden bahseden çalışmalardan oluşmaktadır. Güzellik sektöründen edebiyata, diziden müziğe kadar Kore kültürü ile ilişkili çok geniş kapsamlı bir çerçevede ele alınan kültürel endüstrilerin küresel etkileri kitapta tartışılmaktadır. Bu kapsamda bakıldığında, “Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” kitabının kendi alanında bir ilk olduğu söylenebilir.

Kitapta yer alan makaleler sırasıyla:

- 1.1- Türkiye’deki Kore Dalgası Literatürünün Değerlendirilmesi – Dr. Alptekin Keskin, Prof. Dr. Mutlu Binark ve Arş. Gör. Demet Fırat
- 1.2- Türkiye’de Kore Akımı (Hallyu) Bağlamında K-Edebiyat Üzerine Bir İnceleme – Doç. Dr. Hatice Köroğlu Türközü
- 1.3- Kore Kültür Merkezi’nin ve Kral Sejong Enstitüsü’nün Yumuşak Güç Bağlamında Değerlendirilmesi – Ahmet Akalın
- 1.4- Kültürel Diplomasi Açısından Müzik ve Medya İlişkisi: K-Pop Grubu A.C.E Konserinin Yansımaları – Dr. Alptekin Keskin
- 1.5- Korece’den Türkçe’ye Çevrilmiş Edebi Eserlerin Hallyu Perspektifinde İncelenmesi – Eun-Kyung Jeong ve Türkay Türkan

1.6- Dergi Devri Geçti mi? Gençlik Müzik Dergileri ve K-Pop – Doç. Dr. İpek A. Çelik Rappas

1.7- Türkiye’de Kore Akımı: Güzellik Sektörü Üzerine – Prof. Dr. S. Göksel Türközü ve Sude Nur Parıltı

1.8- Kore Dalgası TV Dizileri ve K-Dramaların Türkiye’ye Yeniden Yapımları: Kültürlerarası İletişim Politikaları ve Modernleşme Kültürleri – Engin Sarı

1.9- Yaratıcı Müzik Kenti Daegu – Aybüke Doğan, olarak yer almaktadır.

“Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” kitabı, Kore Dalgası Paneli ve Çalıştayı’nda yapılan sunumlar geniş bir okur kitlesine aktarılacak üzere ortaya çıkmıştır ve bu husus kitabın ‘Giriş’ kısmında ayrıca vurgulanmaktadır. Kitapta yer alan makaleler, Kore Dalgası’nın farklı endüstrileri hakkında bilgi verdiğinden, bu alanda çalışan akademisyenler ya da Kore Dalgası ile ilgili bilgi sahibi olmak isteyen okurlar için iyi bir kaynak olarak değerlendirilebilir.

“TÜRKİYE’DEKİ KORE DALGASI LİTERATÜRÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Alptekin Keskin, Mutlu Binark ve Demet Fırat tarafından yazılan “Türkiye’deki Kore Dalgası Literatürünün Değerlendirilmesi” makalesi, öncelikle Kore Dalgası’nın ne olduğu ve küresel boyutlara nasıl ulaştığı ile ilgili bilgi vermektedir. Makalede, Kore Dalgası aşağıdaki ifadelerle açıklanmaktadır:

Dünyada ve Türkiye’de çeşitli, kültürel içerikleriyle adından çokça söz ettiren Kore Dalgası’nın hayran kitleleri giderek artmaktadır. Bu Dalga’nın ilk önce Asya bölgesinde, daha sonra tüm dünyaya yayılmasının ard yöresinde etkili pazarlama stratejilerinin yanı sıra, esas olarak Kore hükümetlerinin yaratıcı içerik endüstrilerine 1990’lı yılların sonundan itibaren stratejik bir şekilde yaptığı kamu destekleri yatmaktadır (Binark ve diğerleri., 2024, s.40).

Kore Dalgası ile ilgili açıklamalardan sonra makalenin ilerleyen bölümlerinde, Kore Dalgası’nın Türkiye’deki etkileri ve bu etkilerin akademik bir çalışma konusu hâline geldiği; bu konunun artık Türk literatüründe de yer almaya başladığı belirtilmektedir. Analizler, Türkiye’de Kore Dalgası üzerine yazılan makalelerin endüstriyel dağılımını da ortaya koymaktadır. Örneğin, Türkiye’de Kore Dalgası hakkında akademik alanda öncelikle K-drama ile ilgili çalışmalar yoğunluktayken, 2018 yılı, yani Kore Dalgası’nın 2.0 döneminden itibaren K-pop, K-drama endüstrisinden daha fazla dikkat çekmeye ve ayrı bir alan olarak akademik alanda ele alınmaya başlanmıştır.

Ayrıca makalede, K-pop, K-drama gibi endüstrilerin içeriklerini izleyen kişilerin yaş gruplarının ele alınması oldukça dikkat çekicidir. İzleyici kitlenin yaş ya da eğitim durumuna göre Kore Dalgası hayranlığı da oldukça farklı özelliklere sahiptir. Bu kapsamda bakıldığında, Kore Dalgası takipçilerinin ağırlıklı yaş grubunun çocuk ya da genç bireylerden oluşması ve bu durumun toplumsal cinsiyet kimliklerinin oluşmasında etkili olduğu öne sürülmektedir.

“TÜRKİYE’DE KORE AKIMI (HALLYU) BAĞLAMINDA K-EDEBİYAT ÜZERİNE BİR İNCELEME” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Hatice Köroğlu Türközü tarafından yazılan “Türkiye’de Kore Akımı (Hallyu) Bağlamında K-Edebiyat Üzerine Bir İnceleme” makalesi, Kore edebiyatı konusunu anlatmadan önce Kore edebiyatının da içinde bulunduğu Kore Dalgası kavramının Korece karşılığı olan “Hallyu” kelimesinin etimolojik açıklaması ile makalesine giriş yapmaktadır. Bu açıklamanın makalenin başında yer alması, özellikle okurlar açısından, bazı çalışmalarda “Hallyu”, bazılarında “Kore Dalgası” olarak kullanımı nedeniyle oluşabilecek kavramsal karmaşayı gidermesi bakımından oldukça önemlidir.

Makalede, Kore edebiyatının küreselleşmesi hakkında, 19. yüzyılın sonlarında uluslararası bağlamda Koreli bir öğrencinin Fransa’ya değişim öğrencisi olarak gitmesiyle başladığı belirtilmektedir. 1890’da başlayan uluslararası Kore edebiyatı açılımı, özellikle 1950 Kore Savaşı’ndan sonra farklı yabancı dillere çevrilen Kore klasik edebiyatı Kuzey Kore’nin kültürel alışverişlerde bulunduğu Sovyetler Birliği, Çin, Polonya gibi ülkelerde popüler olmaya başlamıştır. (Seol, 1994, s.132).

Kore edebiyatının tarihi çok eski olsa da K-edebiyat, Kore Dalgası’ndaki endüstrilerden birisi olduktan sonra Kore hükümetinin desteği ile ve bu destekler çerçevesinde kurulan kuruluşlar ile küresel bir akım haline gelmiştir. Kore hükümeti sadece Kore’de değil, K-edebiyata ilgisi olan farklı ülkelerdeki çevirmen ve yayınevlerine de destek vermektedir. Makalede bu destek sayesinde son yıllarda birçok K-edebiyat eserinin Türkçeye çevrildiği de ayrıca ele alınan konulardan birisidir.

K-edebiyat eserlerinin Türkçe olarak yapılan çevirileri dışında makalede Kore edebiyatına olan ilgiyi artırabilecek yarışmalar ve paneller gibi farklı etkinlikler de anlatılmaktadır. Türkçe olarak çevrilen Kore edebiyatı örneklerinin klasik eserlerden ziyade, webtoon (Kore çizgi roman edebî türü) gibi günümüzde popüler olan eser çeşitlerinden olduğuna dikkat çekilse de alanda akademik çalışma ve çeviri sayısının hâlen sınırlı olduğunun altı çizilmektedir. Makalenin sonucunda, Kore edebiyatı alanında gerek Türkçe gerek İngilizce

ya da Korece eserlere olan ilginin, K-edebiyat alanının da gelişmesine ve küreselleşmesine olanak sağlayacağı belirtilmektedir.

“KORE KÜLTÜR MERKEZİNİN VE KRAL SEJONG ENSTİTÜSÜNÜN YUMUŞAK GÜÇ BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Ahmet Akalın² tarafından kaleme alınan “Kore Kültür Merkezi’nin ve Kral Sejong Enstitüsü’nün Yumuşak Güç Bağlamında Değerlendirilmesi” makalesi, özellikle bir yumuşak güç politikası olarak Kore Dalgasının ne denli önemli olduğunu anlatmaktadır. Çalışma kapsamında Kore Dalgası’nı tanıtmak için resmî olarak dünyanın birçok ülkesinde faaliyet gösteren Kore Kültür Merkezi ve Kral Sejong Enstitüsü (Sejong Hak Dang) çerçevesinde geleneksel Kore kültürünün tanıtılması ve yabancı bir dil olarak Korece eğitiminin yayılımı ele alınmaktadır.

Makalenin giriş ve ilk bölümünde bir kültür politikası olarak açıklanan yumuşak güç stratejisi ve bu strateji ile birlikte Kore kültürünü tanıtmak için resmi olarak açılan ve faaliyet gösteren Kore Kültür Merkezleri tanıtılmaktadır. Türkiye’de de bulunan Kore Kültür Merkezi, bünyesinde Kore mutfağı, Kore dansı, Kore kaligrafisi gibi birçok eğitimi ücretsiz olarak vermektedir. Kral Sejong Enstitüsü ise Kore’nin millî alfabesini oluşturan Kral Sejong’dan ilham alınarak açılan Korece dili kursu olup, ücretli eğitim vermektedir.

Türkiye’de faaliyet gösteren Kore Kültür Merkezi yetkilileri ile yapılan görüşmelerin de etkisinin anlatıldığı makalede Kore kültürünün dikkat çekiciliği ve etkileyciliğinin resmi kuruluşlar ile tanıtıldığında ne denli önemli olduğu da anlaşılmaktadır. Makale, bir ülkenin kadim kültürünün tanıtımında resmi kuruluşların önemini başarılı bir şekilde açıklamaktadır.

“KÜLTÜREL DİPLOMASİ AÇISINDAN MÜZİK VE MEDYA İLİŞKİSİ: K-POP GRUBU A.C.E KONSERİNİN YANSIMALARI” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Dr. Alptekin Keskin tarafından yazılan ve Koreli erkek şarkıcı grubu A.C.E’in konseri kapsamında hazırlanan “Kültürel Diplomasi Açısından Müzik ve Medya İlişkisi: K-pop Grubu A.C.E Konserinin Yansımaları” makalesi kültürel diplomasi kapsamında ele alınmıştır. Makalenin giriş kısmında Kore Dalgası diplomasi bağlamında açıklanmış ve daha sonrasında ise kültürel diplomasi ayrıntılarıyla işlenmiştir.

Son yıllarda Türkiye’de yapılan K-pop konserlerinden birisi de 2020–2021 yıllarında Koreli erkek şarkıcı grubu A.C.E’in konserleridir. Bu konserleri kültürel diplomasi kapsamında

² Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Uzmanı

değerlendiren yazar, konserler ile ilgili basılı haberler, çevrimiçi haberler, sosyal medya paylaşımları ve sosyal medyadaki etkileşimleri incelemiştir.

Güney Kore'nin kültürel diplomasi kapsamında tüm dünyada bulunan kültür merkezleri ya da gerçekleştirilen K-pop konserleri dikkat çekmektedir. Çalışma kapsamında özellikle resmi bir kuruluş olan Kore Kültür Merkezi tarafından düzenlenen Koreli erkek şarkıcı grubu A.C.E konserleri ve bu konserlerin Türkiye'deki yansımaları ayrıntıları ile ele alınmaktadır. Kültürel diplomasi ile ilgili olan bu etkinliklerin özellikle bir ülke için uluslararası ilişkileri ne derece geliştirdiği ve küresel ölçekte kültürel etkinliklerin önemi de makalenin dikkat çektiği bir ayrıntılardan birisidir.

“KORECE'DEN TÜRKÇE'YE ÇEVİRİLMİŞ EDEBİ ESERLERİN HALLYU PERSPEKTİFİNDE İNCELENMESİ” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Eun-Kyung Jeong³ ve Türkay Türkan⁴ tarafından hazırlanan “Korece'den Türkçe'ye Çevrilmiş Edebi Eserlerin Hallyu Perspektifinde İncelenmesi” makalesi, aslında Bolu İzzet Baysal Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Mütercim Tercümanlık Bölümü'nün 29 Eylül–1Ekim 2022 tarihinde düzenlediği Uluslararası Akademik Çeviribilim Çalışmaları Kongresi'nde sözlü olarak sunulan bildirinin geliştirilmiş ve yeniden düzenlenmiş hâlidir.

Hallyu ya da Türkiye'de yaygın olarak kullanılan adı ile Kore Dalgası, ilk ortaya çıktığı 1990'larda özellikle dizi ve filmleri ile dikkat çekmeye başlamıştır. Makalenin giriş kısmında Kore dizileri ve Kore filmleri çerçevesinde bir yumuşak güç biçimi olarak Hallyu açıklanmış ve daha sonrasında ise K-edebiyat eserlerinin Kore dizi ve filmlerinin referansı ile nasıl oluşturulduğu anlatılmaktadır. Özellikle edebiyat eseri oluşturulurken sinema ve televizyondaki gibi geniş kitlelere ulaşma isteği ve ticarî başarının ön planda olduğuna dikkat çekilmiştir. Makalede Bazin'in Amerikan edebiyatı değerlendirmesi de örnek olarak verilmiştir (2007, s.118). Bu örnek kapsamında sinemaya uyarlanan birçok romanın, geniş kitlelere ulaştıktan sonra, yeni basımının film afişi ya da oyuncularını içeren yeni bir tasarımla tekrar basıldığı görülmektedir (Sivas, 2005, s.47).

Kore film ve dizileri kapsamında, Kore edebiyatı değerlendirildiğinde, Parazit (Parasite) (2019) filmi ve Squid Game (2021-2024) dizisi örnekleri de oldukça dikkat çekicidir. Parazit filmi yayınlandıktan sonra küresel bir izleyici kitlesine sahip olmasının yanı sıra 2020 yılında “En İyi Film” Oscarı kazanmış ve ardından kitap haline getirilmiştir. Yine 2021 yılında

³ İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kore Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Görevlisi

⁴ Fenerbahçe Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü Öğretim Görevlisi

Netflix'te yayınlanan Squid Game dizisi, 1. sezonunun ardından yoğun ilgi ve beğeni toplamış ve benzer biçimde kitap hâline getirilmiştir. Bu örnekler baz alınarak, makalede, medya içeriklerinin edebiyata etkisi kapsamında beş temel soru içerik analizi tekniği ile yanıtlanmaktadır.

Makalede dizi ve filmler çerçevesinde gelişen K-edebiyat ve medya içeriklerinden bağımsız olarak yazılan ve yine küresel olarak dikkat çekip farklı edebiyat ödülleri kazanan diğer K-edebiyat eserleri değerlendirilmektedir. Hiç şüphesiz medya içeriklerinin K-edebiyat üzerinde etkisi oldukça önemlidir fakat 2024 Nobel Edebiyat Ödülü'nü kazanan Han Kang örneğinde de olduğu gibi K-edebiyat aslında Kore Dalgası içerisinde nispeten bağımsız ve dikkat çekici endüstrilerden birisidir. Makale, bu konuyu oldukça ayrıntılı ve yetkin bir şekilde kaleme alınmıştır.

“DERGİ DEVRİ GEÇTİ Mİ? GENÇLİK MÜZİK DERGİLERİ VE K-POP” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. İpek A. Çelik Rappas'ın yazdığı “Dergi Devri Geçti mi? Gençlik Müzik Dergileri ve K-pop” makalesi, çok güncel bir konu olan K-pop ile ilgili dergiler hakkında hazırlanmış başarılı bir çalışmadır. Çalışma hem içerik analizi tekniği hem sosyal medya aracılığı ile ulaşılan 10 dergi takipçisiyle kısa soru cevap kapsamında hazırlanmıştır. Ayrıca çalışma için K-pop ile ilgili olan bir dergi editörü ile mülakatlar yapılmış, sosyal medyada K-pop dergi hayranlarının mesajları ve yorumları bir yıl süreyle analiz edilmiştir. Makalenin yazarına göre, bu çalışma yoğun ve uzun süren bir zaman aralığında hazırlanmıştır.

Makalede, temel bazı soruların cevapları aranmaktadır. Bu sorulardan bazıları, “sosyal medya ve e-dergi bu kadar yaygınken, K-pop hayranları neden basılı bir dergi satın almaktadır? Ya da bir kitapçıya gidildiğinde görsel olarak çok zengin ama metin olarak çok az ve sadece K-pop ile ilgili bu dergileri kim satın alıyor ya da neden satın alıyor?” olarak örneklendirilebilir. Makale, bu soruların cevapları çerçevesinde oluşturulmuş ve bu cevaplar yazarı sonuç kısmında da bir değerlendirme yapmasına zemin hazırlamıştır.

Bu makalede dikkat çeken bir ayrıntı da dergi satın alan kişilerin tüm sayılar yerine sevdiği K-pop gruplarıyla ilgili özel hazırlanan sayıları tercih etmesidir. Bunun nedeni olarak dergilerin yanındaki hediyeler ve bu hediyelerle bireylerin o K-pop grubuna duyduğu ilginin bir şekilde tatmin etme isteği olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda, makalede dergi satın alma davranışının ardındaki psikolojik nedenler de ön plana çıkarılmaktadır.

“TÜRKİYE’DE KORE AKIMI: GÜZELLİK SEKTÖRÜ ÜZERİNE” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. S. Göksel Türközü ve Sude Nur Parıltı tarafından hazırlanan “Türkiye’de Kore Akımı: Güzellik Sektörü Üzerine” makalesi, ilk önce Hallyu yani Kore Dalgası kavramının açıklaması ve gelişimi ile başlamaktadır. Kore Dalgası’nın Kore Akımı olarak ele alındığı çalışmada, Kore Akımı içerisinde yer alan güzellik sektörü ve bu sektörün tüm dünyadaki özellikle Türkiye’deki etkisi anlatılmaktadır.

Kore’de güzellik olgusu, aslında çok eski zamanlardan itibaren görülmektedir. Ayrıca, Japon işgali ve Kore Savaşı kapsamında sektörün yavaşladığı hatta durma noktasına geldiği belirtilmektedir. Güzellik sektörü, 1960’lı yıllarda ise devlet tarafından tekrar canlandırılmak istenmiştir. Bu kapsamda K-beauty (Kore güzellik endüstrisi) Kore Akımı’nın önemli bir unsuru hâline gelmiş; ünlülerin marka yüzü olduğu kampanyalarla küresel bir akıma dönüşmüştür. Makalede, ayrıntıları ile işlenen özellikle 1960 yılı sonrası Kore Akımı çerçevesinde K-beauty (Kore güzellik sektörü), Kore estetik algısı, K-fashion (Kore modası) gibi birbiriyle ilişkili sektörler yer almaktadır.

Makalede, Türkiye’de özellikle Kore Akımı’nda bulunan endüstrilerden birisi olan K-beauty etkisinin nedenleri ve K-beauty’nin sosyal medyayı kullanarak nasıl küresel bir akım haline geldiği incelenmektedir. Bu noktada ayrıca makalede işlenen önemli bir konu da sosyal medyanın Kore Akımı’nda yer alan endüstriler üzerindeki etkisidir. K-beauty, küresel bir akım olarak incelenmekte; Türkiye’de kolaylıkla ulaşılabilecek K-beauty markaları ve bu markaların ürünlerine de yer verilmektedir.

Kore Akımı’nın, K-beauty kapsamında, Amerikan popüler kültürüne benzetilmesi ve Kore Akımı’nın Türkiye ve tüm dünya ülkeleri üzerindeki etkisine de dikkat çekilen makalede, Kore kültürünün yaygınlaşması ve bunun etkileri anlatılmaktadır.

“KORE DALGASI TV DİZİLERİ VE K-DRAMALARIN TÜRKİYE’YE YENİDEN YAPIMLARI: KÜLTÜRLERARASI İLETİŞİM POLİTİKALARI VE MODERNLEŞME KÜLTÜRLERİ” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

Engin Sarı’nın⁵ yazdığı “Kore Dalgası TV Dizileri ve K-Dramaların Türkiye’ye Yeniden Yapımları: Kültürlerarası İletişim Politikaları ve Modernleşme Kültürleri” makalesi, öncelikle kitle iletişim aracı olarak televizyonun toplum hayatındaki yeri konusuyla giriş

⁵ Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo TV ve Sinema Bölümü Öğretim Üyesi.

yapmaktadır. Albert Moran’a atıfla, televizyonun bir ulusun kendisiyle, kendisi hakkında iletişim kurabilme aracı (2009, s.41) olduğunun altı çizilmektedir.

Televizyonun toplum hayatındaki yeri ve önemi açıklandıktan sonra, Kore Dalgası’nda yer alan televizyon dizileri konusu ele alınmıştır. Kore Dalgası’nın gelişim aşamalarına göre, her döneminde oldukça dikkat çeken televizyon dizileri ve popüler Kore televizyon programlarının farklı ülkelerdeki versiyonları da yine çalışma kapsamına dahil edilmiştir.

Ayrıca bu makalede kültürlerarası iletişim politikaları kapsamında kültür endüstrisi konusu da incelenmiştir ve orijinal Güney Kore dizisi yapımlarının Türk versiyonları örnek olarak kullanılmıştır. Bu kapsamda, Güney Kore’de Dr. Romantic (SBS, 2016) dizisi, Türkiye’de Kasaba Doktoru (TRT, 2022) olarak yeniden uyarlanmıştır. Yazar, aynı konuda olan bu iki diziyi metin analizi ile kültürlerarası karşılaştırmasını yapmıştır ve sonuç ise her iki ülkenin farklı kültürlerinin uyarlaması açısından dikkat çekici olmuştur.

Televizyon dizileri, yapıldığı ülkenin kültürünü tanıtan ve yeri geldiğinde tekrar inşa eden yapımlardır. Dijital platformlar dizilerin küresel olarak izlenebilmesini sağlamaktadır. Bu noktada Dr. Romantic örneğinde olduğu gibi, senaryosu iyi olan uluslararası bir dizi ya da film, farklı bir ülkede yeniden çekilebilir. Fakat, dizi ya da filmin yapıldığı ilk ülkeye ait kültürel öğelerin de yeniden çekilen ülkeye göre uyarlanması oldukça önemlidir. Bu makalede, Güney Kore dizilerinin Türkiye’de yeniden uyarlanmasındaki kültürel farklar gerek senaryo gerek de oyuncuların tavrı bakımından incelenmektedir.

“YARATICI MÜZİK KENTİ DAEGU” İSİMLİ MAKALENİN İNCELENMESİ

“Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” kitabında bulunan son makale sempozyumda sunumu olmayan fakat Kore Dalgası kapsamında ele alındığında kitabın konusuna uygun olan bir derleme makaledir. Aybüke Doğan⁶ tarafından derlenen “Yaratıcı Müzik Kenti Daegu” makalesi, Prof. Dr. Mutlu Binark’ın yürüttüğü Radyo, Televizyon ve Sinemada Kültür Politikaları dersinden notlar çerçevesinde yazılmıştır.

Girişte bir şehrin nasıl yaratıcı olarak nitelendirildiğinin anlatıldığı makalede, Güney Kore’deki Daegu şehrinin “UNESCO Yaratıcı Kent Ağı” olarak müzik kenti olarak anılmasının nedenleri açıklanmaya çalışılmıştır. Makalede yaratıcı kentler, “bir kentin doğal çevresel, kültürel özelliklerinin, yaratıcı ve kültürel üretimlerde bulunabilecek emek kesimlerinin

⁶ Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Araştırma Görevlisi.

ekonomik ve toplumsal kalkınma amaçları doğrultusunda işlev kazandığı mekanlar” olarak açıklanmaktadır.

Güney Kore’de bulunan dokuz şehir, UNESCO Yaratıcı Kent Ağı’nda yer almaktadır. Edebiyat, film, gastronomi, medya sanatları, müzik, tasarım, zanaat ve halk sanatları olarak farklı kategoriler kapsamında değerlendirilen dokuz şehirden Daegu (2017) ve Tongyeong (2015) şehirleri müzik alanında yaratıcı iki şehirdir. Bu iki şehirde yapılan festivaller ya da müzik kapsamında yapılan etkinliklerde tüm kıtalardan gelen sanatçılar bulunmaktadır. Makalede Daegu (2017) ve Tongyeong (2015) şehirlerinde yapılan etkinlik ve festivaller ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır.

Küresel bir atılım olarak görülen yaratıcı şehir kavramı, kültür temelinde küresel işbirliğine de zemin hazırlamaktadır. Bu nedenle makalede belirtildiği üzere, yaratıcı kentler konusu sadece akademik bir kavram değildir.

SONUÇ

“Kore Popüler Kültürü Üzerine İncelemeler” kitabı, birbirinden farklı dokuz konu kapsamında ele alınmış bölümlerden oluşmaktadır. Bu konuların ortak noktası ise iletişim bilimci Joseph Nye’in “yumuşak güç” (Nye, 2011, s.109) kuramı kapsamında değerlendirilen Kore Dalgası endüstrilerinden birine dayanmalarıdır. Kore Hükümeti tarafından desteklenen Kore Dalgası, Nye’a göre yumuşak güçten “akıllı güç”e (Nye, 2023, s.64) dönüşmüştür. Bunun temel nedenlerinden biri endüstrilerin sürekli güncellenmesi ve yeni endüstrilerin ortaya çıkmasıdır.

Her bir makale kendi konusu kapsamında Kore Dalgası içerisindeki genel görünümü ve gelişim çizgisini ortaya koymaktadır. Bununla birlikte Güney Kore’de yer alan her bir endüstri, bu makalelerin ardından teknoloji ile sürekli güncellendiği için makalelerin de güncellenmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, makaleler bilgilendirici niteliktedir; ancak alanlar dinamik biçimde yenilendiğinden ek güncellemelere açıktır. Örneğin, K-pop AI ile birleşmiş ya da K-edebiyatta Han Kang 2024 Nobel Edebiyat ödülü kazanmıştır. Bu nedenle okurların, gelişmelerin bu makalelerin sınırlarını aşacak ölçüde ilerlediğini göz önünde bulundurarak okuma yapmaları önerilebilir. Sonuç olarak, Kore Dalgası endüstrileri küresel olarak oldukça fazla ilgi görmekte ve her geçen gün kendini yenilemeye devam etmektedir.

KAYNAKÇA

- Bazin, A. (1996). *Çağdaş sinemanın sorunları* (N. Özün, Çev.). Bilgi Yayınları.
- Binark, M., Keskin, A., Sarı, E., & Köroğlu Türközü, H. (2024). *Kore popüler kültürü üzerine incelemeler*. Kimlik Yayınları.
- Moran, A. (2009). Introduction: descent And modification. In A. Moran (Ed.), *TV formats worldwide: localizing global programs* (pp. 9–24). Intellect.
- Nye, J. S. (2011). *The future of power*. PublicAffairs.
- Nye, J. S. (2023). Get smart: Combining hard and soft power. In *Soft power and great-power competition: shifting sands in the balance of power between the united states and china* (pp. 63–66). Springer Nature.
- Seol, S. K. (1994). Kore edebiyatını küreselleştirme planları. *Kültür Politikası Dergisi*, 6, 124–129. (Orijinal eser: 설성경 [Seol, S. K.] (1994). 한국 문화의 세계화 방안. 문화정책논총, 6, 124–149.)
- Sivas, A. (2005). Popüler roman–popüler sinema ilişkisi çerçevesinde bir uyarlama örneği: Bridget Jones’un günlüğü. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 41–58.